

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa A. G.
przeciwko P. Spółce Akcyjnej w W.
o odszkodowanie za naruszenie zasad równego traktowania w zatrudnieniu,
ustalenie za nieważne postanowień umowy o pracę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 26 listopada 2020 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 17 kwietnia 2019 r., sygn. akt XXI Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2019 r., wydanym na skutek apelacji wniesionych przez powoda A.G. oraz pozwaną P. S.A. w W. od wyroku Sądu Rejonowego w W. – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 29 maja 2015 r., zmienił ten wyrok w punkcie I i oddalił powództwo o ustalenie za nieważne postanowień umowy o pracę, zmienił zaskarżony wyrok w punkcie II i zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwoty szczegółowo wymienione w swoim wyroku tytułem odszkodowania za nierówne traktowanie w zatrudnieniu, oddalając powództwo w pozostałym zakresie, a także oddalił apelację powoda w pozostałej części i rozstrzygnął o kosztach postępowania w sprawie.

Pozwana P. S.A. w W. wniosła do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 17 kwietnia 2019 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 328 § 2 k.p.c., a także naruszenie prawa materialnego, to jest: art. 11² k.p. i art. 18^{3c} k.p.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na oczywistą zasadność tego środka zaskarżenia. Zdaniem skarżącej, Sąd drugiej instancji nieprawidłowo sporządził bowiem uzasadnienie wyroku i nie wyjaśnił, dlaczego określonym dowodom odmówił wiarygodności, a wręcz je pominął, co wpłynęło potem istotnie na wynik postępowania. Kluczowe w niniejszym procesie było zaś ustalenie, czy istniały obiektywne przesłanki, które umożliwiały skarżącej różnicowanie wynagrodzeń pracowników. W ten sposób doszło również do naruszenia art. 11² k.p., przez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że skarżąca naruszyła zasadę równego traktowania pracowników, gdyż nie miała podstaw do wypłacania im wynagrodzeń w różnej wysokości. Poza tym Sąd Okręgowy nie trafnie uznał, że dopuszczalne są różnice pomiędzy wynagrodzeniami pracowników dopiero na poziomie 10,5%, podczas gdy dopuszczalne jest także wyższe zróżnicowanie, o ile uposażenia mieszczą się w obowiązujących w danym zakładzie widełkach płacowych. W podobny sposób Sąd drugiej instancji naruszył także art. 18^{3c} k.p., gdyż błędnie przyjął, że powód i pracownicy z grupy referencyjnej wykonywali jednakową pracę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej

jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Wypada także przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury skarga jest oczywiście uzasadniona wówczas, gdy zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437) i jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy jest ono z góry widoczne dla każdego prawnika, bez potrzeby głębszej analizy prawniczej, gdy jest zupełnie pewne i nie może ulegać żadnej wątpliwości, gdy podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi,

to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Zdaniem Sądu Najwyższego, wniosek skarżącej o przyjęcie jej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia wyżej określonych kryteriów. Wbrew zawartym w tym wniosku sugestiom, uzasadnienie zaskarżonego wyroku spełnia bowiem wszystkie kryteria wymagane treścią art. 328 § 2 k.p.c. W szczególności, co jednoznacznie wynika z jego treści, zawiera wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, która obejmuje fakty uznane przez Sąd drugiej instancji za udowodnione, wymienia dowody, na których Sąd ten się oparł oraz przyczyny, dla których innym (również wymienionym) dowodom odmówił wiarygodności. Wreszcie, zawiera też (szczegółowe) wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem odpowiednich przepisów prawa materialnego. Nie ma również racji skarżąca, podnosząc, że Sąd drugiej instancji pominął część zebranego w sprawie materiału dowodowego. Zresztą uzasadnienie ocenianego wniosku, choć to ono, a nie uzasadnienie podstaw zaskarżenia podlega ocenie na etapie przedsądu, nie wyjaśnia, o które dowody miałyby chodzić. Wszystko to powoduje, że w ocenie Sądu Najwyższego opisany w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku tok rozumowania Sądu drugiej instancji poddaje się kontroli w toku postępowania kasacyjnego. Wymaga natomiast podkreślenia, że naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. (stosowanego w postępowaniu apelacyjnym na podstawie art. 391 § 1 k.p.c., czego skarżąca również nie uwzględnia) może stanowić usprawiedliwioną podstawę skargi kasacyjnej jedynie wówczas, gdy niezachowanie jego wymagań konstrukcyjnych będzie czynić zasadnym kasacyjny zarzut naruszenia prawa materialnego przez jego zastosowanie do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2001 r., I PKN 615/00, OSNP 2003 nr 15, poz. 352) lub gdy uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 marca 2003 r., IV CKN 1862/00, LEX nr 109420 oraz z dnia 15 lipca 2011 r., I UK 325/10, LEX nr 949020) albo nie pozwala na jego kontrolę kasacyjną (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 20 lutego 2003 r., I CKN

65/01, LEX nr 78271; z dnia 6 lipca 2011 r., I CSK 67/11, LEX nr 970061). Takich naruszeń, zwłaszcza w ich kwalifikowanej formie, uzasadnieniu zaskarżonego wyroku z całą pewnością nie można zaś przypisać.

Co do deklarowanego w ocenianym wniosku naruszenia art. 11² k.p. oraz art. 18^{3c} k.p., Sąd Najwyższy stwierdza z kolei, że skarżąca poprzestaje w tym zakresie na lakonicznym zaprzeczeniu możliwości ich zastosowania w niniejszej sprawie jako podstawy prawnej rozstrzygnięcia. Zaprzeczeniu temu nie towarzyszy jednak jakikolwiek wywód o charakterze jurydycznym, który potwierdzałby stanowisko skarżące. Tymczasem Sąd Okręgowy wyczerpująco wyjaśnił, przywołując odpowiednie okoliczności wynikające ze stanu faktycznego sprawy, dlaczego uznał, że w odniesieniu do powoda nastąpiło naruszenie zasady równego traktowania w zatrudnieniu oraz na czym oparł ocenę, że powód wykonywał pracę jednakową z pracą tych pracowników, z którymi był porównywany. Wymaga zaś podkreślenia, że zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, co oznacza, że w przypadku poddania skargi kasacyjnej merytorycznemu rozpoznaniu musiałby uwzględnić owe ustalenia przy rozpatrywaniu podniesionych w skardze zarzutów naruszenia prawa materialnego.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, iż skarżąca nie wykazała potrzeby rozpoznania jej skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji postanowienia.